

DNN-001-011210

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Economics : CCT - 4

(Micro Economics - II) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 011210

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના: જમણી બાજુના અંકો ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 જે.બી કલાર્કનો સિદ્ધાંત સમજાવો તથા તેનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 20
અથવા
- 1 રીકાર્ડોનો સમસ્તલક્ષી આવક વહેંચણીનો સિદ્ધાંત સમજાવો અને તેનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 20
- 2 પરેટોનો ઈષ્ટતમ સામાજિક કલ્યાણનો ખ્યાલ સમજાવી અને તેની જરૂરી તથા પર્યાપ્ત શરતો વર્ણવો અને આ સિદ્ધાંતની સમીક્ષા કરો. 20
અથવા
- 2 જહોન રોલ્સ અને પ્રો. એ.કે. સેનના કલ્યાણના અર્થશાસ્ત્રમાં રહેલા પ્રદાનની સમજૂતી આપો. 20
- 3 કોઈપણ દશ પ્રશ્નોના ઉત્તરો સંક્ષિપ્તમાં લખો. 20
(1) શ્રમના શોષણની વ્યાખ્યાઓ લખો.
(2) યુલરના પ્રમેયને સમીકરણ સ્વરૂપે દર્શાવો.

- (3) સીમાંત ભૌતિક ઉત્પાદન કિંમત (VMP) અને સીમાંત ભૌતિક ઉત્પાદન આવક (RMP) ની વ્યાખ્યાઓ લખો.
- (4) જ્યારે વસ્તુબજાર અને સાધનબજાર બંનેમાં અપૂર્ણ હરીફાઈ પ્રવર્તતી હોઈ, ત્યારે સાધન સમતુલાની સ્થિતિ આકૃતિ દ્વારા દર્શાવો.
- (5) બર્ગસનના કલ્યાણ વિધેયના વિવિધ ચલોની યાદી લખો.
- (6) અર્થતંત્રમાં આવતી સ્થગીતતાની સ્થિતિ માટેની આવશ્યકતા વર્ણવો.
- (7) સામાજિક કલ્યાણના સંદર્ભ 'બજાર નિષ્ફળતા' નું એક દૃષ્ટાંત જણાવો.
- (8) "માલિકી હક્કો"નો સિદ્ધાંત કોણે આપેલ છે?
- (9) "દ્વિતિય ઉત્તમતા" એટલે શું તે સમજાવો.
- (10) વૈધાનિક આવકની વ્યાખ્યા સમજાવો.
- (11) હિક્સ કાલ્ડોર વળતરના સિદ્ધાંતની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ પાંચ વાક્યોમાં સમજાવો.
- (12) "મુક્તારોહણ" સમસ્યા એટલે શું તે સમજાવો.
- (13) પ્રો. સેમ્યુલસનની ભવ્ય તુષ્ટિગુણ સંભાવના રેખા આકૃતિ દ્વારા દર્શાવો.
- (14) કલ્યાણના અર્થશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
- (15) જૂના કલ્યાણના અર્થશાસ્ત્રના પ્રણેતા તરીકે કોને માનવામાં આવે છે અને શા માટે તે લખો.

4 આપેલા વિકલ્પો પ્રકારના પ્રશ્નોના ઉત્તરો સાચો/ શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. 10

- (1) જે.બી. ક્લાર્કનો સિદ્ધાંત શ્રમના પૂરવઠાને ..... ધારે છે.
  - (A) સ્થિર
  - (B) વધતો
  - (C) ઘટતો
  - (D) પ્રથમ વધતો પછી ઘટતો
- (2) રીકાર્ડોમાં જ્યારે વેતન દર ..... હોય છે.
  - (A) જમીનદાર જે નક્કી કરે તે
  - (B) શ્રમિકોનું સંગઠન નક્કી કરે તે
  - (C) ન્યુનતમ જીવન નિર્વાહ ધોરણ દરે
  - (D) લઘુત્તમ વેતન ધારા ધોરણ અનુસાર
- (3) પ્રો. ચેમ્બરલીનના મત પ્રમાણે શ્રમનું શોષણ ક્યારે થાય છે?
  - (A) વેતનદર < VMP
  - (B) વેતનદર < MRP
  - (C) VMP > વેતનદર
  - (D) MRP < વેતનદર

- (4) પ્રો.એ.પી. લર્નરનો 'પેટીમાં ઈજારાનું પ્રમાણ' એ ખ્યાલનો ઉપયોગ સમસ્તલક્ષી આવક વહેંચણીના સિદ્ધાંત માટે નીચેનામાંથી કોણે કરેલ છે?
- (A) ડેવીડ રીકાર્ડો
 (B) આલ્ફ્રેડ માર્શલ
 (C) પ્રો. કાલ્ડોર
 (D) પ્રો. કેલેસ્કી
- (5) જો $Q = AK^{\alpha}L^{\beta}$ અને $\alpha + \beta = 1$, તો યુલરનું પ્રમેય આ ઉત્પાદન વિધેય 'Q' ને કેવી રીતે દર્શાવશે.
- (A) $Q = \alpha \cdot K + \beta \cdot L$
 (B) $Q = K \cdot \frac{\partial Q}{\partial K} + L \cdot \frac{\partial Q}{\partial L}$
 (C) $Q = L \cdot \frac{\partial Q}{\partial K} + K \cdot \frac{\partial Q}{\partial L}$
 (D) $Q = \beta K + \alpha \cdot L$
- (6) કલ્યાણનું અર્થ શાસ્ત્ર એટલે .....
- (A) ગરીબીનું અર્થશાસ્ત્ર
 (B) આદર્શોનું અર્થશાસ્ત્ર
 (C) આર્થિકનીતિઓનું અર્થશાસ્ત્ર
 (D) સમાનતાનું અર્થશાસ્ત્ર
- (7) એજવર્થ બોક્ષ આકૃતિ શું સમજાવે છે?
- (A) અર્થતંત્રનું ઉત્પાદન
 (B) બજાર સમતુલા
 (C) બર્ગસન કલ્યાણ વિધેય
 (D) બે ઉત્પાદન સાધનો દ્વારા થતું બે વસ્તુનું પરેટો ઈષ્ટતમ ઉત્પાદન
- (8) 'ભવ્ય તુષ્ટિગુણ સંભાવના રેખા' એ ..... વિકસાવેલ છે.
- (A) પરેટો
 (B) સેમ્યુલસન
 (C) બર્ગસન
 (D) એ.કે. સેન

- (9) નવા કલ્યાણના અર્થશાસ્ત્રના પ્રણેતા તરીક કોને ઓળખાવામાં આવે છે?
- (A) એ.સી. પીગુ
 (B) એડમ સ્મિથ
 (C) જે.એસ. મીલ
 (D) આલ્ફ્રેડ માર્શલ
- (10) 'સૌથી વધારે સંખ્યાના લોકોની સૌથી ઊંચી સુખાકારી'નો ખ્યાલ ઈષ્ટતમ સામાજિક કલ્યાણ માટે કોણે આપેલો?
- (A) મહાત્મા ગાંધી
 (B) એ.સી. પીગુ
 (C) બેન્થમ
 (D) પરેટો

ENGLISH VERSION

Instruction : Figure on the right side indicate marks.

- 1 Explain J.B. Clark's theory and evaluate the same critically. 20

OR

Explain Ricardo's theory of Macro Distribution of Income and evaluate the same.

- 2 Explain Paretian optimality of welfare concept and state its necessary and sufficient conditions and evaluate this principle. 20

OR

Explain the contribution made by Prof. A.K. Sen and John Rawls in the welfare economics. 20

- 3 Answer any 10 questions from the following briefly : 20
- (1) Define exploitation of labour
 (2) State Euler's theorem in its equation form.
 (3) Define VMP and RMP.
 (4) Show with help of diagram factor equilibrium when there are imperfect competition prevailing in factor and goods markets.
 (5) State variables involved in social welfare function by Bergson.

- (6) State necessary condition for stagnancy in the economy.
- (7) Give one illustration for 'market failure' with respect to social welfare.
- (8) Who formulated principle of 'property rights' ?
- (9) Explain 'Theory of second Best'.
- (10) Define 'Functional Income'.
- (11) State in five sentences main characteristics of compensation principle by Hicks Kaldor.
- (12) Explain problem of "free riding".
- (13) Show with help of diagram Samuelson's grand utility possibility frontier.
- (14) State scope of welfare economics.
- (15) Who is considered as father of old welfare economics and why ?

4 Select the true/best option and answer following MCQ type of questions. 10

- (1) J. B. Clark assumes the supply of labour as _____.
  - (A) Constant
  - (B) Increasing
  - (C) Decreasing
  - (D) First increasing then decreasing
- (2) In Ricardian system the wage rate is _____.
  - (A) decided by the land lord
  - (B) decided by the labour unions
  - (C) equal to the minimum subsistence level
  - (D) equal to minimum wage as wage Act
- (3) When would the exploitation of labour be considered according to Chamberlin ?
  - (A) Wage rate < VMP (B) Wage rate < MRP
  - (C) VMP < Wage rate (D) MRP < Wage rate

- (4) Who of the following used, Aplearner's concept of degree of monopoly in the theory of distribution of macro income ?
- (A) David Ricardo   (B) Alfred Marshal
(C) Prof. Kaldor   (D) Prof. Kalescki
- (5) If production function $Q = AK^\alpha L^\beta$ and $\alpha + \beta = 1$ then how would the Euler theorem be expressed ?
- (A) $Q = \alpha \cdot K + \beta \cdot L$ (B) $Q = K \cdot \frac{\partial Q}{\partial K} + L \cdot \frac{\partial Q}{\partial L}$
(C) $Q = L \cdot \frac{\partial Q}{\partial K} + K \frac{\partial Q}{\partial L}$ (D) $Q = \beta K + \alpha \cdot L$
- (6) Welfare economics implies
- (A) economics of poverty
(B) economics of ideals
(C) economics of policy
(D) economics of equity
- (7) What is explained by the Edgeworth Box diagram ?
- (A) Production in economy
(B) Market Equilibrium
(C) Social welfare function of Bergson
(D) Pareto optimality for production of 2 goods by 2 factors
- (8) Who developed the Grand utility possibility frontier ?
- (A) Pareto   (B) Samuelson
(C) Bergson   (D) A.K. Sen
- (9) Who is considered as father of modern welfare economics ?
- (A) A.C. Pigou   (B) Adam Smith
(C) J.S. Mills   (D) A. Marshal

(10) "The highest welfare of maximum number" is given by _____.

- (A) Mahatma Gandhi   (B) A.C. Pigou
(C) Bentham   (D) Pareto

_____